

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Pierādījumu Iegūšana](#) > Croatia

Pierādījumu iegūšana

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Horvātija

1 Pierādīšanas pienākums

1.1 Kādi ir pierādīšanas pienākuma noteikumi?

Noteikumi par pierādījumu iegūšanu un pierādījumu elementu iesniegšanu, atlasī, apkopošanu, izskatīšanu un novērtēšanu civiltiesvedībā ir izklāstīti 219.–276. pantā Civilprocesa likumā (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis) Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 — konsolidētā teksta versija, 25/13, 89/14 — Horvātijas Republikas Konstitucionālās tiesas (*Ustavni sud Republike Hrvatske*) nolēmums, 70/19 un 80/22 (turpmāk “ZPP”)).

Saskaņā ar vispārējo noteikumu katrai pusei ir jāizklāsta fakti un jāiesniedz pierādījumi, ar kuriem ir pamatota tās prasība vai ar kuriem tā apstrīd pretējās puses liecības un pierādījumus; tas nozīmē, ka Horvātijas (civil)procesa likumā attiecībā uz faktu apkopošanu un pierādījumu iesniegšanu dominē tiesību tikt uzklautam princips.

Tāpēc katrai pusei ir jāpierāda, ka apgalvojumi par faktiem, kas ir tām labvēlīgi un ar ko tās pamato savas prasības (un iebildumus), ir patiesi, ja vien likums nenosaka citādi.

Parasti tiesai ir atļauts konstatēt tikai faktus, ko puses ir izklāstījušas, un iegūt tikai pierādījumus, ko puses ir iesniegušas. Izņēmuma kārtā tiesai ir atļauts (un ir pienākums) konstatēt faktus, ko puses nav izklāstījušas, un iegūt pierādījumus, ko puses nav iesniegušas, tikai tad, ja tai ir aizdomas, ka puses ir iecerējušas apgalvot faktus, ko tām nav atļauts apgalvot.

Ja, pamatojoties uz iesniegtajiem pierādījumiem (ZPP 8. pants), tiesa nevar pārliecinoši konstatēt kādu faktu, tā par fakta esību lemj, piemērojot noteikumus par pierādīšanas pienākumu.

1.2 Vai pastāv noteikumi, kas atbrīvo noteiktus faktus no pierādīšanas pienākuma? Kādos gadījumos? Vai ir iespējams iesniegt pierādījumus, lai pierādītu, ka kāds juridisks pieņēmums, nav pareizs?

Pierādījumi ietver visus faktus, kas ir būtiski nolēmuma pasludināšanai.

Nav nepieciešams pierādīt faktus, ko puse ir atzinusi tiesā tiesvedības gaitā, bet tiesa var arī likt iesniegt pierādījumus par attiecīgajiem faktiem, ja tā uzskata, ka, tos atzīstot, konkrētā puse vēlas apgalvot prasību, ko tai nav atļauts apgalvot (ZPP 3. panta trešā daļa).

Turklāt pierādījumi nav vajadzīgi par tiesību normām, jo uz tām attiecas noteikums, saskaņā ar kuru pieņem, ka tiesa pārzina tiesību aktus (*iura novit curia*).

Nav nepieciešams pierādīt faktus, kas ir vispārzināmi. Tomēr ir pieļaujams pierādīt, ka konkrēts fakts nav vispārzināms.

Fakti, kuru esību pieņem saskaņā ar likumu, nav jāpierāda, bet drīkst pierādīt to neesību, izņemot, ja likums

nenosaka citādi. Noteikumi par atspēkojamām prezumpcijām (*praesumptiones iuris*) tādējādi atvieglo pierādījumu iesniegšanu, jo pusei, kas atsaucas uz juridiski būtisku faktu, nav tieši jāpierāda šāda fakta esība; ir pietiekami, ja atsaucas uz vispārīgu tiesību normu, kas ir ietverta atspēkojamā prezumpcijā, un pusei, kas apgalvo, ka atspēkojamā prezumpcijā ietvertā vispārīgo normu nevar piemērot konkrētam gadījumam, tas ir jāpierāda.

Tomēr ir gadījumi, kad likums neļauj pierādīt tādu faktu neesību, uz kuriem attiecas tiesību prezumpcija (*praesumptiones iuris et de iure*), ja tiesai ir pienākums secināt, ka attiecīgais juridiski būtiskais fakts pastāv.

1.3 Kādā apmērā tiesai ir jābūt pārliecinātai par kādu faktu, lai tā varētu pamatot savu spriedumu ar šo faktu?

Tiesas uzdevums ir pārliecināties par to faktu esību vai neesību, ar kuriem tiek pamatota tiesību piemērošana. ZPP nav ietverti skaidri formulēti noteikumi par varbūtību, tomēr varbūtības pakāpei būtu jāpalielinās proporcionāli veicamās darbības nozīmīgumam, ņemot vērā tiesvedības posmu, kurā tiek izskatīts un izlemts konkrēts procesuāls jautājums, un procesuālās sekas, kādas radīsies, ja konkrētus faktus atzīs par esošiem vai neesošiem.

Saskaņā ar vispārējo noteikumu par pierādījumu brīvu novērtējumu tiesa pēc savas pārliecības izlemj, kurus faktus tā uzskata par pierādītiem, pamatojoties uz apzinīgi un rūpīgi veiktu novērtējumu par visiem pierādījumiem, iesniegtiem atsevišķi un kopumā, un ņemot vērā visas tiesvedības rezultātus.

2 Pierādījumu iegūšana

2.1 Vai pierādījumi vienmēr jāiesniedz kādai no lietas pusēm, vai arī atsevišķos gadījumos tiesnesis var iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas?

Kā minēts iepriekš, Horvātijas procesuālās (civil)tiesības ir dominējošas *inter partes*; tas nozīmē, ka puses var apkopot faktus un iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas un tiesai ir atļauts konstatēt pušu neizklāstītus faktus un iegūt pierādījumus tikai tad, ja tai ir aizdomas, ka puses ir iecerējušas apgalvot prasījumus, ko tām nav atļauts apgalvot (ZPP 3. panta trešā daļa).

Tiklīdz ir noturēta pierādījumu iegūšanas tiesas sēde, tiesa pieņem lēmumu, ar kuru izbeidz prejudiciālā nolēmuma procedūru.

Tiesa izbeidz prejudiciālā nolēmuma procedūru un notur un pabeidz galveno tiesas sēdi pierādījumu iegūšanas tiesas sēdē, ja uzskata, ka to ir iespējams izdarīt, ņemot vērā lietas apstākļus.

Ja tiesa uzskata, ka nav iespējams izbeigt prejudiciālā nolēmuma procedūru un noturēt un pabeigt galveno tiesas sēdi pierādījumu iegūšanas tiesas sēdē, tā sastāda tiesvedības pārvaldības plānu.

Tiesvedības pārvaldības plānā jāiekļauj:

- attiecīgo faktu un tiesību jautājumu kopsavilkums,
- pierādījumi attiecīgo faktu noskaidrošanai,
- termiņš, kurā iegūstami vajadzīgie papildu pierādījumi,
- termiņš, kurā pusēm jāiesniedz rakstiski apsvērumi par pretējās puses iesniegumiem un ekspertu slēdzieniem un atzinumiem,
- galvenās tiesas sēdes datums un laiks.

Ja galvenajai tiesas sēdei nepieciešamas vairākas sēdes, tiesa apspriežas ar pusēm, pirms nosaka datumus un laikus visām turpmākajām galvenās tiesas sēdes sēdēm, vienlaikus cenšoties nodrošināt, lai tiesvedības ilgums būtu saprātīgs.

Tiesa — parasti pirmajā tiesvedības sēdē — pieņem tiesvedības pārvaldības plānu ar lēmumu. Pirms lēmuma pieņemšanas par tiesvedības pārvaldības plānu tiesa ļauj pusēm izteikt savu viedokli par šo plānu tiesas sēdē.

Izņēmuma kārtā, ja viena no pusēm nepiedalās tiesas sēdē, kurā tiek apspriests tiesvedības pārvaldības plāns, tiesa var izstrādāt tiesvedības pārvaldības plānu, neapspriežoties ar klātneesošo pusi.

Tiesvedības gaitā tiesa var grozīt tiesvedības pārvaldības plānu, ja tā ir devusi pusēm iespēju darīt zināmu savu viedokli šajā jautājumā. Ja plāna izmaiņas neietekmē pušu rīcības termiņus, tiesa var grozīt plānu, iepriekš neapspriežoties ar pusēm.

2.2 Ja kādas puses lūgums pieņemt pierādījumu tiek apmierināts, kas noteik tālāk?

Tiesā izlemj, kurus no iesniegtajiem pierādījumiem tai pieņemt, lai konstatētu izšķirīgus faktus.

Ja tiesa ir atzinusi puses piedāvātos pierādījumus, tā parasti sāk ar attiecīgo pierādījumu iegūšanu.

Strīdos, ko izšķir tiesas palāta (*vijeće*), pierādījumus iegūst galvenajā tiesas sēdē attiecīgajā tiesas palātā, bet palāta svarīgu iemeslu dēļ drīkst izlemt, ka konkrēti pierādījumi ir iegūstami pieprasījuma saņēmējas tiesas palātas priekšsēdētāja vai tiesneša (pieprasījuma saņēmējs tiesnesis) priekšā. Šādā gadījumā galvenajā tiesas sēdē skaļi nolasa iegūto pierādījumu protokolu.

Vienīgais tiesnesis vai tiesas palātas priekšsēdētājs vada galveno tiesas sēdi, noprātina puses un iegūst pierādījumus, bet tiesai nav saistošs lēmums par tiesas sēdes norisi; tas *inter alia* nozīmē, ka tai nav saistošs lēmums, ar ko atzīst vai noraida pušu piedāvātos pierādījumus.

2.3 Kādos gadījumos tiesa var noraidīt puses lūgumu pieņemt pierādījumu?

Saskaņā ar ZPP noteikumiem tiesa noraida iesniegtos pierādījumus, ko tā neuzskata par būtiskiem, un noraidīšanas iemeslu norāda lēmumā.

ZPP nav ietverti īpaši noteikumi par iespēju noraidīt nepieņemamus pierādījumus vai pierādījumus, ko nevar iegūt izmaksefektīvā veidā. Tomēr strīdos, kurus izskata municipālā tiesa (*općinski sud*) un kuru vērtība nepārsniedz 10 000 Horvātijas kunu, un strīdos, kurus izskata komercieties (*trgovački sud*) un kuru vērtība nepārsniedz 50 000 Horvātijas kunu, ja tiesa uzskata, ka strīda izšķiršanai būtisku faktu noskaidrošana izraisītu nesamērīgas grūtības un izmaksas, tā var izlemt par šādu faktu esību, pamatojoties uz brīvu novērtējumu, ņemot vērā pušu iesniegtos dokumentus un to liecības, ja tiesa pierādījumus ieguvusi, noprātinot puses.

ZPP noteikumos ir arī paredzēts termiņš, kurā pusēm jāizklāsta visi fakti un jāiesniedz visi pierādījumi. Parastajā civiltiesvedībā katrai pusei, vēlākais, pierādījumu iegūšanas tiesas sēdē, savā pieteikumā un atbildē uz pieteikumu ir jāizklāsta visi tās prasību pamatojošie fakti, jāiesniedz pierādījumi, kas vajadzīgi tās iesniegto faktu noskaidrošanai, un jādara zināma sava nostāja par pretējās puses faktu un pierādījumu izklāstu. Galvenajā tiesas sēdē puses var nākt klajā ar jauniem faktiem un pierādījumiem tikai tad, ja ne to vainas dēļ tās nav spējušas iesniegt attiecīgos faktus vai pierādījumus pirms iepriekšējā tiesas procesa noslēgšanas.

Tiesā neņem vērā jaunus faktus un pierādījumus, ar kuriem puses nāk klajā galvenajā tiesas sēdē savas vainas dēļ.

Plašāka informācija par pierādījumiem un to iegūšanu maza apmēra prasību procedūrās ir pieejama informācijas lapā "[Maza apmēra prasības: Horvātijas Republika](#)".

2.4 Kādi ir dažādie pierādījumu veidi?

ZPP ir paredzēti šādi pierādījumu iegūšanas veidi: izmeklēšana uz vietas, dokumentēti pierādījumi, liecinieki, eksperti un pušu nopratināšana.

2.5 Kādas ir metodes, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, un vai tās atšķiras no metodēm, kādas izmanto, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, kas ir eksperti? Kādi ir noteikumi attiecībā uz rakstveida pierādījumu un eksperta atzinuma/viedokļa iesniegšanu?

Liecinieks var būt jebkura fiziska persona, kura spēj sniegt informāciju par pierādāmajiem faktiem. Lieciniekus noprātina individuāli, nepiedaloties citiem lieciniekiem, kuri jānoprātina vēlāk, un viņiem ir pienākums sniegt atbildes mutiski.

Vispirms liecinieku informē, ka viņam ir pienākums teikt taisnību un ka viņš nedrīkst neko noklusēt. Tad viņu brīdina par sekām nepatiesas liecības sniegšanas gadījumā. Turklāt lieciniekam vienmēr vaicā, kā viņš ir

uzzinājis faktus, par kuriem viņš liecina.

Lieciniekam ekspertam jāpiemīt tādām pašām iezīmēm kā lieciniekam, proti, viņam jāspēj ievērot, atcerēties un atstāstīt, turklāt viņam ir arī vajadzīgas profesionālās zināšanas.

Konkrētiem lieciniekiem ekspertiem, kurus uzaicina uz tiesu, ir jāizpilda uzaicinājums un jāiesniedz savi secinājumi un atzinums.

Attiecīgi ekspertu liecinieku uzdevums ietver secinājumu izdarīšanu un atzinumu sniegšanu. Tiesa nosaka, vai lieciniekiem ekspertiem savi secinājumi un atzinumi jāsniedz tikai mutiski tiesas sēdē, vai jāiesniedz arī rakstiski pirms tiesas sēdes. Tiesa nosaka termiņu rakstisku secinājumu un atzinumu iesniegšanai, kas nevar pārsniegt 60 dienas.

Lieciniekiem ekspertiem vienmēr ir jāpaskaidro savs atzinums.

Tiesa izsniedz pusēm rakstiskos secinājumus un atzinumu ne vēlāk kā 15 dienas pirms tiesas sēdes, kurā puses tiks nopratinātas.

ZPP nav nošķirta procedūra parastu liecinieku nopratināšanai un procedūra liecinieku ekspertu nopratināšanai un nav paredzēti īpaši procesuāli noteikumi šajā sakarā.

Attiecībā uz rakstiskiem pierādījumiem pusēm pašām ir jāiesniedz dokuments, uz kuru tās atsaucas kā uz savu liecību pierādījumu.

Uzskata, ka dokuments, ko noteiktajā formā ir izdevusi valsts iestāde savas atbildības jomā, un dokuments, ko tādā pat formā izdevusi juridiska vai fiziska persona, īstenojot savas publiskās pilnvaras, kuras tai piešķirtas ar likumu vai uz likuma pamata izstrādātu noteikumu (publiskis dokuments), pierāda tajā apliecinātās vai noteiktās informācijas patiesumu.

Citiem dokumentiem ir tāds pats pierādījuma spēks, ja saskaņā ar īpašiem noteikumiem to pierādījuma vērtība ir līdzvērtīga publisku dokumentu pierādījuma vērtībai.

Ir pieņemami pierādīt, ka publiskos dokumentos norādītie fakti ir nepatiesi vai ka publiskais dokuments ir sagatavots nepareizi.

Ja tiesa apšaubu dokumenta autentiskumu, tā var prasīt, lai iestāde, kas tiek uzskatīta par tā izdevēju iestādi, sniedz atzinumu par attiecīgo dokumentu.

Ja vien starptautiskā nolīgumā nav paredzēts citādi, ārvalstu publiskiem dokumentiem, kas ir pienācīgi apliecināti, saskaņā ar savstarpīguma nosacījumu ir tāda pati pierādījuma vērtība kā vietējiem publiskiem dokumentiem.

ZPP arī paredz noteikumus par dokumentu nodošanu (par pienākumu iesniegt dokumentus), kas ir atkarīga no tā, vai dokuments atrodas pie puses, kas uz to atsaucas, pie pretējās puses, pie valsts struktūras vai organizācijas, kas īsteno valsts varu, vai pie trešās personas (fiziskas vai juridiskas personas).

2.6 Vai kādas noteiktas pierādīšanas metodes ir nozīmīgākas par citām?

Saskaņā ar vispārējo noteikumu par pierādījumu brīvu novērtējumu, ko piemēro Horvātijas procesuālajās (civil)tiesībās, tiesa pēc savas pārlicības izlemj, kurus faktus tā uzskata par pierādītiem, pamatojoties uz apzinīgi un rūpīgi veiktu novērtējumu par visiem pierādījumiem, iesniegtiem atsevišķi un kopumā, un ņemot vērā visas tiesvedības rezultātus.

Attiecīgi nav noteikuma, kas paredzētu, ka konkrētiem pierādījumiem ir lielāka nozīme nekā citiem, lai gan praksē uzskata, ka dokumenti ir uzticamāki (bet ne svarīgāki) par citiem pierādījumiem (liecinieku liecībām).

2.7 Vai noteiktu faktu pierādīšanai ir obligāti jāizmanto noteikta veida pierādīšanas metodes?

Nē, ZPP nav paredzēts, ka konkrētas pierādījumu metodes ir obligātas konkrētu faktu pierādīšanai. Saskaņā ar *inter partes* principu pusēm ir atļauts iesniegt pierādījumus, un tiesa novērtē, kurus no iesniegtajiem

pierādījumiem tai ir jāiegūst, lai noskaidrotu attiecīgos faktus.

2.8 Vai lieciniekam saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt liecību?

Ikvienai personai, kuru uzaicina uz tiesu kā liecinieku, ir pienākums izpildīt uzaicinājumu un liecināt, ja vien ZPP nav paredzēts citādi. Tāpēc liecināšana, kas ietver pienākumu ierasties tiesā, sniegt liecības un teikt taisnību, ir ikvienas personas vispārējs pienākums. Lieciniekus, kuri vecuma, slimības vai smagu fizisku trūkumu dēļ nevar izpildīt uzaicinājumu ierasties tiesā, noprātina viņu mājās.

2.9 Kādos gadījumos liecinieks var atteikties sniegt liecību?

Personu, kura liecinot pārkāptu konfidencialitātes pienākumu attiecībā uz dienesta vai militāru noslēpumu, nedrīkst noprātina kā liecinieku, līdz kompetentā iestāde atbrīvo viņu no šādas atbildības.

Liecinieks var atteikties liecināt:

- par to, ko puse ir viņam izpaudusi kā savam pilnvarotajam pārstāvim,
- par jautājumiem, ko puse vai cita persona ir atklājusi viņam kā garīdzniekam,
- par faktiem, ko viņš ir uzzinājis kā advokāts, ārsts vai pildot jebkādu citu uzaicinājumu vai jebkādu citu darbību, ja pastāv pienākums ievērot konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas uzzināta, pildot attiecīgo uzaicinājumu vai darbību.

Vienīgais tiesnesis vai tiesas palātas priekšsēdētājs informē minētās personas par iespēju atteikties liecināt.

Liecinieks var atteikties atbildēt uz atsevišķiem jautājumiem, ja tam ir pārliecinoši iemesli, jo īpaši tad, ja, atbildot uz šādu jautājumu, viņš radītu sev vai saviem asinsradniekiem taisnā līnijā līdz jebkurai pakāpei, vai asinsradniekiem sānu līnijā līdz trešajai pakāpei, tostarp savam laulātajam, vai radniekiem svainībā līdz otrajai svainības pakāpei, pat ja laulība ir izbeigta, un savam aizbildnim vai aizbilstamajam, adoptētam vecākam vai bērnam lielu negodu, ievērojamus materiālus zaudējumus vai kriminālvajāšanas risku.

Vienīgais tiesnesis vai tiesas palātas priekšsēdētājs informē liecinieku, ka viņš var atteikties atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

2.10 Vai pret personu, kura atsakās liecināt, var piemērot sankcijas vai likt sniegt liecību piespiedu kārtā?

Jā, tas ir iespējams. Ja liecinieks, kurš ir pienācīgā kārtībā uzaicināts uz tiesu, neierodas bez paskaidrojuma vai ja šāds liecinieks bez atļaujas vai bez pamatota iemesla pamet vietu, kur viņš ir jānoprātina, tiesa var likt viņu nogādāt atpakaļ piespiedu kārtā uz viņa rēķina un var piespriest naudas sodu 500–10 000 Horvātijas kunu apmērā.

Ja liecinieks ierodas un atsakās liecināt vai atbildēt uz konkrētiem jautājumiem pēc tam, kad viņš ir informēts par izrietošajām sekām, un tiesa uzskata, ka iemesli, kuru dēļ liecinieks atsakās liecināt, ir nepamatoti, tā var piemērot viņam naudas sodu 500–10 000 Horvātijas kunu apmērā; ja liecinieks joprojām atsakās liecināt, tiesa var viņu aizturēt. Liecinieks tiek aizturēts tik ilgi, līdz viņš piekrīt liecināt vai līdz viņa liecība kļūst lieka, bet ne ilgāk kā uz vienu mēnesi.

Ja liecinieks vēlāk paskaidro savu neierašanos, tiesa atceļ lēmumu par naudas sodu un var pilnībā vai daļēji atbrīvot liecinieku no izmaksu segšanas. Tiesa savu lēmumu par naudas sodu var atcelt arī tad, ja liecinieks vēlāk piekrīt sniegt liecības.

2.11 Vai ir personas, no kurām nedrīkst iegūt liecības?

Informāciju par atbrīvojumu no vispārējā pienākuma liecināt attiecībā uz dienesta vai militāru noslēpumu, t. i., par to personu tiesībām atteikties sniegt liecības un tiesībām atteikties atbildēt uz konkrētiem jautājumiem, kuras veic īpašas darbības, skatīt 9. punktā.

Parasti tikai personas, kuras spēj sniegt informāciju par pierādāmajiem faktiem, var noprātina kā lieciniekus, un tiesa katrā individuālā gadījumā lemj par personas spēju liecināt.

Persona nevar būt liecinieks, ja tā ir tieši iesaistīta tiesvedībā kā puse vai kā puses likumīgais pārstāvis, turpretī puses pilnvaroto pārstāvi var noprotināt kā liecinieku.

2.12 Kāda ir tiesneša un pušu loma, uzklusot liecinieku? Kādos apstākļos liecinieku var uzklusīt videokonferencē vai ar citu tehnisku līdzekļu palīdzību?

Katrs liecinieks ir jānoprotina individuāli, nevis klātesot lieciniekiem, kuri jānoprotina vēlāk. Lieciniekam ir pienākums sniegt atbildes mutiski.

Vispirms liecinieku informē, ka viņam ir pienākums teikt taisnību un ka viņš nedrīkst neko noklusēt. Tad viņu brīdina par sekām nepatiesas liecības sniegšanas gadījumā.

Tad lieciniekam prasa pateikt savu vārdu, uzvārdu, personas kodu, tēva vārdu, nodarbošanos, adresi, dzimšanas vietu, vecumu un norādīt, kāda ir viņa saistība ar attiecīgajām pusēm.

Pēc šiem vispārīgajiem jautājumiem lieciniekam prasa pastāstīt visu, ko viņš zina par faktiem, par kuriem tiek liecināts, un vēlāk viņam var uzdot jautājumus, lai precizētu, papildinātu vai paskaidrotu liecību. Nav atļauts uzdot jautājumus, kas jau ietver atbildi.

Lieciniekam vienmēr vaicā, kā viņš ir uzzinājis faktus, par kuriem viņš liecina.

Lieciniekus, kuru liecības ir pretrunā svarīgiem faktiem, var savstarpēji konfrontēt. Viņus noprotina individuāli par katru no apstākļiem, attiecībā uz kuru pastāv pretruna, un viņu atbildes ieraksta protokolā.

Horvātijas Republikā nav īpašu noteikumu, kas paredz pierādījumu iegūšanu ar videokonferences starpniecību. Tomēr *ZPP* 126.a, 126.b un 126.c panta noteikumi nosaka pamatu šādai noprotināšanas metodei, proti, tiesas sēdes var ierakstīt audio formātā. Lēmumu par ierakstīšanu pieņem tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc pušu lūguma. Audioierakstu glabāšanas un pārraides metodes, tehniskos nosacījumus un ierakstīšanas veidu nosaka tiesas reglaments.

3 Pierādījuma izvērtēšana

3.1 Ja puse liecību ieguvusi nelikumīgi, vai tiesai ir kādi ierobežojumi sprieduma pieņemšanā?

Saskaņā ar *ZPP* tiesas lēmums nedrīkst būt balstīts uz nelikumīgi iegūtiem pierādījumiem (nepieņemamiem pierādījumiem).

Tiesa var pieņemt lēmumu, ar kuru atļauj iegūt nepieņemamus pierādījumus, un var šādus pierādījumus pārbaudīt, ja uzskata to par nepieciešamu būtiska fakta konstatēšanai. Lemjot par pierādījumu pieņemamību, tiesa salīdzina pārkāpumu, kas izriet no nepieņemamu pierādījumu iegūšanas, ar interesēm pilnībā un precīzi noskaidrot faktus tiesvedībā.

3.2 Ja esmu viena no lietas pusēm, vai mans paziņojums tiks uzskatīts par liecību?

Tiesvedības puses nevar noprotināt kā lieciniekus, tomēr *ZPP* noteikumi paredz pušu noprotināšanu kā vienu no pierādījumu iegūšanas veidiem, ja nav citu pierādījumu vai ja neatkarīgi no sagādātajiem pierādījumiem tiesa uzskata, ka tas ir nepieciešams svarīgu faktu noskaidrošanai.

Ja vien nav noteikts citādi, pušu noprotināšanā piemēro *ZPP* noteikumus par pierādījumu iegūšanu no lieciniekiem.

4 Vai šī dalībvalsts saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 2. panta 1. punktu ir norādījusi citas iestādes, kas ir kompetentas iegūt pierādījumus tiesvedības civillietās vai komercietās nolūkiem atbilstoši regulai? Ja ir, kādās tiesvedībās tās ir kompetentas iegūt pierādījumus? Vai tās var tikai

pieprasīt pierādījumu iegūšanu vai arī palīdzēt pierādījumu iegūšanā, pamatojoties uz citas dalībvalsts pieprasījumu? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 2. panta 1. punktu.

Saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 2. panta 1. punktu tiesas ir vienīgās iestādes, kuras Horvātijas Republika norādījusi kā kompetentas vākt pierādījumus tiesvedības vajadzībām civillietās un komercietās.

■ Lapa atjaunināta: 14/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.